

Länsstyrelsen
Västra Götaland

Beslut

1 (6)

Datum
2023-01-11

Ärendebeteckning
521-33098-2022

Vårgårda kommun
stefan.olsson@vargarda.se

Elektronisk delgivning

Dispens för att ta bort nio diken och en åkerholme

Beslut

Länsstyrelsen beslutar att ge dispens från biotopskyddsbestämmelserna för att ta bort nio diken och en åkerholme på fastigheterna Lund 1:4, 2:9 och 3:7, se bifogad karta.

Detta beslut gäller endast under förutsättning att detaljplan för Vårgårda norra i Vårgårda kommun antas och vinner laga kraft. Åtgärderna ska vara utförda inom detaljplanens genomförandetid annars upphör dispensen att gälla.

Villkor

1. Inga arbeten i vatten får ske mellan april-juni om grodlek sker eller om det finns grodrom på platsen.
2. Diket ska kompenseras genom att en ny damm om minst 1000 m² vattenhållande yta ska anläggas med omgivande svämplan. Dammen ska groddjursanpassas med en centrerad djuphåla med ett djup på cirka 1,5 meter i mitten med sluttande slänter som sedan övergår till omgivande svämplan. Våtmarkskomplext ska omfatta cirka 6000 m² med en vattenhållande del på minst 1000 m². Se bilaga 4 för placering av ny damm.
3. Åkerholmen ska kompenseras genom att ett nytt område på 146 m² ska återuppbyggas som en ny åkerholme. Dessutom ska naturvårdshöjande åtgärder så som röjning av sly och gran samt tillskapande av odlingsrösen på åkerholmar i närheten utföras. Se bilaga 5 för placering av kompensationsåtgärd.
4. Sökanden ansvarar för att de entreprenörer som ska utföra arbetet får ta del av detta beslut och vet vilka försiktighetsåtgärder som ska vidtas.
5. Återrapportering med fotodokumentation som styrker att kompensationsåtgärderna i punkt 2 och 3 har utförts ska skickas till Länsstyrelsen senast 2 månader efter utförandet. Ange dnr 521-33098-2022 i rubrikraden.

Motivering till beslutet

I den aktuella detaljplanen kommer stora delar av sumpskogen bevaras och kompensationsåtgärden kommer genomföras i anslutning till det bevarade naturområdet. Länsstyrelsen bedömer att genomföra en detaljplan för stadsutveckling får anses utgöra ett allmänt intresse. Vid en avvägning mellan det allmänna intresset av att bevara de biotopskyddade landskapselementen och det allmänna intresset av att kunna genomföra detaljplanen för Vårgårda norra finner Länsstyrelsen i det enskilda fallet att intresset av att genomföra detaljplanen väger tyngre.

Beslutet förenas även med villkor för att säkerställa att inga åtgärder sker som riskerar påverka skyddade groddjur.

Länsstyrelsen anser att det är motiverat att ställa krav på kompensation för den skada på naturmiljön som dispensen innebär samt för att gynna groddjur och för att kompensera för den förlust av födosöks- och övervintringsmiljöer som försvinner i området. Därav ställs det krav på hur den nya dammen ska utformas med svämplaner och att den har en djuphåla för att inte torrläggas under sommarhalvåret.

Kompensationsåtgärden kan även till viss del begränsa dispensens negativa effekter på möjligheten att nå miljömålet ”Ett rikt växt- och djurliv”. Länsstyrelsen föreskriver därför även ett villkor om kompensation i form av att nyskapa en åkerholme.

Länsstyrelsen anser att åtgärden är förenlig med kraven på en från allmän synpunkt lämplig användning av mark- och vattenresurserna (3 och 4 kap. miljöbalken).

Bestämmelser som beslutet grundas på

Vad är ett biotopskyddsområde?

Samtliga lätt igenkännbara små mark- eller vattenområden som på grund av sina särskilda egenskaper är värdefulla livsmiljöer för hotade djur- eller växtarter eller som annars är särskilt skyddsvärda får förklaras som biotopskyddsområde. Småvatten och våtmarker i jordbruksmark, så som diken, och åkerholmar är biotopskyddsområden (5 § i förordningen (1998:1252) om områdesskydd enligt miljöbalken med mera och bilaga 1 till förordningen). Inom ett biotopskyddsområde får man inte bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd som kan skada naturmiljön (7 kap. 11 § miljöbalken). Länsstyrelsen kan ge dispens från förbudet i det enskilda fallet om det finns särskilda skäl.

Koppling till miljömålen

Riksdagen har beslutat om ett antal miljömål för att nå en hållbar samhällsutveckling. Biotopskyddade miljöer i odlingslandskapet ryms inom främst miljömål 13, *Ett rikt odlingslandskap*. Regeringen har fastställt 12 preciseringar av miljömålet. Enligt precisering 4 är odlingslandskapet öppet och variationsrikt med betydande inslag av hävdade naturbetesmarker och slåtterängar, småbiotoper och vattenmiljöer, bland annat som en del i en grön infrastruktur och erbjuder livsmiljöer och spridningsvägar för vilda växt- och djurarter. Enligt precisering 7 är småbiotoper betydelsefulla som livsmiljöer och spridningsvägar för många arter som har blivit undanträngda i dagens odlingslandskap.

Artskydd

Artskyddet utgörs dels av de traditionella fridlysningsreglerna, dels av skydd för vissa arter och deras livsmiljöer med grund i EU:s art- och habitatdirektiv och fågeldirektiv. Artskyddsbestämmelserna syftar till att förhindra att de skyddade arternas bevarandestatus försämras. Bestämmelser om artskydd finns i artskyddsförordningen (SFS 2007:845).

Genom 4 och 6 §§ artskyddsförordningen är bland annat åkergroda och vanlig groda fridlysta. Dessa bestämmelser skyddar individer av arterna och åkergradans livsmiljöer.

Beskrivning av ärendet

Ni har ansökt om dispens från biotopskyddsbestämmelserna för att ta bort nio diken och en åkerholme motsvarande 920 meter dike och 146 m² åkerholme på fastigheterna Lund 1:4, 2:9, 2:18 och 3:7 i Vårgårda kommun. Som särskilt skäl anger ni exploatering av stort allmänt intresse.

Det aktuella området är under framtagande av en ny detaljplan gällande Vårgårda norra. I ansökan har ni förklarat att i Vårgårda kommun är efterfrågan för verksamhets- och handelsetablering stor. Ni anger att det aktuella området anses kunna bidra till att möta den efterfrågan ur flera aspekter på ett tillfredställande sätt.

Dikena kommer att fyllas igen och marken kommer hårdgöras för byggnader och parkeringsplats. Hela åkerholmen kommer att tas bort och marken kommer hårdgöras för byggnader.

Den aktuella platsen har valts bland annat på grund av områdets placering i förhållande till befintlig tätortsstruktur, anslutning till E20 och att delar redan är ianspråktaget.

I ansökan har ni även angett att området som består av diken, fuktig öppen mark och sumpskog har det konstaterats romklumpar av åkergröda och ett fåtal från vanlig gröda. De aktuella dikenas vattenföring är varierande från att vatten förekommer sparsamt, inte alls eller strömmar. Ni anför att reproduktion av groddjur kan förekomma i de aktuella diken.

Som kompensationsåtgärd för diken har ni angett att en damm med omgivande svämplan inom planområdet ska anläggas. Miljön runt dammen ska kompensera för förlust av födosöks- och övervintringsmiljöer för groddjur.

Som kompensationsåtgärd för åkerholmen har ni angett att en ny åkerholme motsvarande den borttagna åkerholmen kommer återskapas. Ni har även angett att naturvårdshöjande åtgärder på befintliga åkerholmar kan genomföras så som rövning av sly och gran, tillskapande av odlingsrösen. En eller ett par av angivna kompensationsåtgärder kommer genomföras.

Information

Detta beslut ger ingen rättighet gentemot andra som äger mark- eller vattenområden eller som har rättigheter där.

Naturvårdsverket med flera har rätt att överklaga detta beslut inom tre veckor. Du bör därför inte påbörja åtgärden förrän tiden för överklagande har gått ut.

Kontaktuppgifter

Välkommen att kontakta mig, Malin Rantanen, för frågor på telefon 010-2244805 eller via e-post malin.rantanen@lansstyrelsen.se. Ange ärendets diarienummer 33098-2022 i ämnesraden för e-post.

Det går även bra att ringa till Länsstyrelsens växel, telefon 010-224 40 00.

Ni kan överklaga beslutet

Se bilaga med överklagandehänvisning.

De som medverkat i beslutet

Beslutet har fattats av Martin Goblirsch med naturvårdshandläggare Malin Rantanen som föredragande.

Denna handling har godkänts digitalt och saknar därför namnunderskrift.

Kopia till

Naturvårdsverket

Vårgårda kommun

Fastighetsägare:

Bo Lennart Holger Nydenfeldt, Lund Nordgården 1, 447 91 Vårgårda

Pär Andersson, Mellongården, Stockholmsvägen, 447 91 Vårgårda

Bilagor

1. Överklagandehänvisning mark- och miljödomstolen
2. Översiktskarta från ansökan
3. Detaljkarta från ansökan
4. Karta kompensation diken
5. Karta kompensation åkerholme

Ni kan överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen

Om ni inte är nöjda med Länsstyrelsens beslut, kan ni skriftligen överklaga beslutet hos mark- och miljödomstolen.

Hur överklagar vi beslutet?

Länsstyrelsen måste pröva att överklagandet har kommit in i rätt tid, innan det skickas vidare tillsammans med handlingarna i ärendet. Därför ska ni lämna eller skicka er skriftliga överklagan till Länsstyrelsen Västra Götaland antingen via e-post; vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller med post; Länsstyrelsen Västra Götaland, 403 40 Göteborg.

Tiden för överklagande

Ert överklagande måste ha kommit in till Länsstyrelsen **inom tre veckor** från den dag ni fick del av beslutet. Om det kommer in senare kan överklagandet inte prövas. I ert överklagande kan ni be att få ytterligare tid till att utveckla era synpunkter och skälen till att ni överklagar. Sedan är det mark- och miljödomstolen som beslutar om tiden kan förlängas.

Parter som företräder det allmänna ska ha kommit in med sitt överklagande **inom tre veckor** från den dag då beslutet meddelades.

Ert överklagande ska innehålla

- Vilket beslut som ni överklagar, beslutets datum och diarienummer.
- Hur ni vill att beslutet ska ändras.
- Varför ni anser att Länsstyrelsens beslut är felaktigt.

Om ni har handlingar som ni anser stödjer er överklagan så bör ni bifoga kopior på dessa. Kontakta Länsstyrelsen i förväg om ni behöver bifoga filer som är större än 15 MB via e-post.

Ombud

Om ni anlitar ett ombud som sköter överklagandet åt er ska ombudet underteckna skrivelsen samt uppge sitt eget namn, adress och telefonnummer. Ombudet bör också bifoga en fullmakt.

Behöver ni veta mer?

Har ni ytterligare frågor kan ni kontakta Länsstyrelsen via e-post, vastragotaland@lansstyrelsen.se, eller via växeltelefonnummer 010-224 40 00. Ange diarienummer 33098-2022.